

Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 LGD „Stowarzyszenie Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego”

Badanie ewaluacyjne

Europejski Fundusz Rolny na rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE.....	2
II. METODOLOGIA BADAŃ	4
Cele ewaluacji	4
Metody ewaluacji.....	5
II. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU	9
III. OCENA WDRAŻANIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU	12
III.1.Cele i wskaźniki określone w LSR.....	12
III.2. Wyniki badań.....	16
Ocena efektywności udzielonego doradztwa	16
Ocena pierwszego etapu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju w opinii mieszkańców	19
Ocena pierwszego etapu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju w opinii członków Stowarzyszenia	26
III.3. Ocena funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania.....	30
IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	38
BIBLIOGRAFIA/ŹRÓDŁA.....	41
SPIS RYCIN.....	42
SPIS TABEL.....	43

I. WPROWADZENIE

W nowoczesnej administracji publicznej podejmuje się szereg działań dążących do usprawnienia systemu zarządzania. Ma on zmienić tradycyjne pojmowanie administracji, która odpowiadając na nowe wyzwania, powinna być zorientowana na zadania i wyniki. Wszelkie programy realizowane w ramach nowoczesnego zarządzania powinny podlegać ciągłej kontroli oraz możliwości dostosowania do zmieniającego się otoczenia i warunków. Jednym z narzędzi służących stałemu doskonaleniu procesu realizacji polityki rozwoju jest ewaluacja („Ewaluacja...”, 2012). Jest to „systematyczne badanie, prowadzone z użyciem zróżnicowanych metod, złożone ze zbierania danych, analizy, oceny oraz informowania o wynikach. Jego celem jest oszacowanie (w odniesieniu do jasno sformułowanych kryteriów) jakości i wartości procesu oraz efektów wdrażania interwencji publicznych” („Ewaluacja...”, 2012, s. 12).

Rodzaje ewaluacji wydziela się w oparciu o czas jej przeprowadzenia względem okresu realizacji danego programu:

- ewaluacja *ex-ante* – ewaluacja realizowana przed planowaną interwencją. Ma na celu ocenić szanse osiągnięcia zakładanych celów;
- ewaluacja *on-going* lub *mid-term* – ewaluacja realizowana w trakcie wdrażania danego programu. Skupia się na ocenie doraźnych problemów oraz na sprawności i efektywności podejmowanych działań w ramach wdrażania interwencji;
- ewaluacja *ex-post* – badanie mające na celu ocenę znaczenia zrealizowanego programu po jego zakończeniu i w kontekście realnie osiągniętych efektów.

Ewaluacja będąca przedmiotem niniejszego raportu realizowana jest na początkowym etapie wdrażania „Lokalne Strategie Rozwoju na lata 2014-2020” Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie "Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego". Jej charakter, zakres tematyczny, kryteria oraz dobór narzędzi badawczych dostosowany został zarówno do założeń realizacji ewaluacji *on-going*, jak również do wytycznych wskazanych w dokumencie LSR. W związku z terminem przygotowania raportu oraz faktem wprowadzenia w lutym 2017 roku aktualizacji

LSR, dla zachowania spójności i realności zapisów dane odnoszono do wersji dokumentu obowiązującej w dniu podpisania umowy z wykonawcą zewnętrznym.

Lokalna Grupa Działania „Szanse Bezdroży Gminy Powiatu Goleniowskiego” stanowi kontynuację działań realizowanych w powiecie goleniowskim w latach 2007-2013 w sferze wspólnego, skonsolidowanego działania na rzecz poprawy jakości życia w jednostkach tworzących Stowarzyszenie. Grupa została zawiązana jako efekt wieloletniej współpracy trzech sektorów: prywatnego, publicznego i ekonomicznego, skupionych na spójnym przestrzennie obszarze. Powstała w celu prowadzenia działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, a także pobudzania wewnętrznego potencjału mieszkańców 6 gmin objętych LSR.

W efekcie działań partnerskich i konsolidacyjnych funkcjonujące obecnie partnerstwo reprezentowane jest przez sześć gmin (Goleniów, Maszewo, Osina, Nowogard, Przybiernów, Stepnica), kilkunastu przedstawicieli sektora społecznego, kilkunastu przedstawicieli sektora gospodarczego oraz kilkudziesięciu mieszkańców.

- Nazwa: Lokalna Grupa Działania „Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego”.
- Status prawny LGD: stowarzyszenie (powstało na podstawie ustawy z 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.U. z 2013 r., poz. 173 j.t.).

II. METODOLOGIA BADAŃ

Cele ewaluacji

Lokalna Grupa Działania „Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego” jest obecnie na początkowym etapie realizacji Strategii. Jest to pierwszy moment w ramach zaplanowanych w LSR działań monitoringu i ewaluacji, który ma na celu nie tyle ocenę postępów w jej wdrażaniu, ale przede wszystkim wychwycenie potencjalnego ryzyka w kontekście skuteczności podejmowania dalszych działań.

Ewaluacja będąca przedmiotem niniejszego dokumentu ma za zadanie zrealizować następujący cel główny: **określenie poziomu osiągnięcia założonych wskaźników w zakresie funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania „Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego” oraz wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.**

Zgodnie z zapisami rozdziału XI oraz załącznika 5 Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2014-2020 elementami ujętymi niniejszym raportem powinny być elementy wdrażania:

- stopień realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju w stosunku do zakładanych celów i wskaźników;
- stopień realizacji wybranych operacji;
- stopień realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju w stosunku do zakładanego budżetu;
- ocena jakości stosowanych kryteriów i procedur wyboru operacji;
- przebieg konkursów.

Tym samym niniejszy raport odpowiada na pytania:

- czy cele interwencji są nadal aktualne?
- czy cele odpowiadają zdefiniowanemu problemom?
- czy cele przyświecające strategii są w znacznym stopniu osiągnięte?
- jakie problemy napotkano w trakcie wdrażania programu?
- czy system zarządzania i wdrażania okazał się skuteczny?

Ewaluacja przeprowadzona została zgodnie z poniższymi kryteriami ewaluacyjnymi:

- **Trafność** – stopień, w jakim przyjęte cele projektu odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym projektem i/lub realnym potrzebom beneficjentów.
- **Efektywność** – ocena poziomu "ekonomiczności" projektu, czyli stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych wyników i rezultatów, przy czym przez nakłady rozumie się zasoby finansowe, ludzkie i poświęcony czas.
- **Skuteczność** – ocena stopnia, na ile cele, przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie programowania zostały osiągnięte.
- **Użyteczność** – stopień zaspokajania potrzeb beneficjentów w wyniku osiągnięcia rezultatów podejmowanych operacji.
- **Trwałość** – ocena faktu, czy pozytywne efekty projektu na poziomie celu mogą trwać do zakończenia finansowania zewnętrznego oraz czy możliwe jest utrzymanie się wpływu tego projektu w dłuższym okresie na procesy rozwoju na poziomie sektora, regionu czy kraju.

Specyficzny moment, w którym przeprowadzana jest ewaluacja zewnętrzna przyczynił się do rozszerzenia zakresu informacji o elementy podlegające ewaluacji wewnętrznej, tj. elementy funkcjonowania LGD. Zakres czasowy badania obejmuje 2016 rok, przy czym umowa o przyznaniu pomocy nr 00007-6937-UM160001016 została podpisana dopiero w drugim półroczu 2016 roku, tj. 08.07.2016 r. Tym samym już w połowie roku niezbędne było podjęcie działań zmieniających harmonogram oraz budżet Lokalnej Strategii Rozwoju.

Metody ewaluacji

Ocena efektywności wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju wymaga zastosowania szeregu metod badawczych. Ich zróżnicowanie gwarantuje zapewnienie wysokiej jakości prowadzonych analiz. Łączenie kilku metod badawczych zapewnia ponadto rzetelność i trafność wyników badań.

Ewaluacja objęła trzy grupy interesariuszy:

1. mieszkańców gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia,
2. członków zwyczajnych reprezentujących trzy sektory,
3. pracowników biura LGD.

Wśród wykorzystanych metod badań oraz pozyskania danych wymienić należy:

A. Desk research (analiza danych zastanych)

Jest to metoda badań jakościowych, która została oparta o analizę szeregu dokumentów oraz dostępnych baz danych. Na potrzeby niniejszego raportu źródłem wykorzystanym w badaniu były dokumenty dostarczone przez Lokalną Grupę Działania:

- dokumentacja projektowa: Lokalna Strategia Rozwoju,
- informacja monitorująca realizację operacji w ramach poddziałania 19.4 „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”,
- uchwały Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia,
- uchwały Zarządu Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego,
- karty udzielonego doradztwa.

A. Computer-Assisted Web Interview CAWI

Jest to technika wywiadu bezpośredniego prowadzona za pośrednictwem Internetu, w którym znajduje się kwestionariusz do samodzielnego wypełnienia. Metoda ta została wykorzystana w badaniu mieszkańców gmin wchodzących w skład Lokalnej Grupy Działania. Ankieta zamieszczona została na stronie internetowej LGD (www.szansebezdrozy.pl) oraz na stronach internetowych gmin powiatu goleniowskiego.

C. Focused group interview (zogniskowany wywiad grupowy)

Jest to jedna z najpopularniejszych metod badania jakościowego. Polega na moderowaniu swobodnego wywiadu prowadzonego w wybranej grupie osób. Moderator prowadzi spotkanie zgodnie z przewidzianym scenariuszem, zadaje pytania oraz stymuluje przebieg dyskusji, aktywizuje i zachęca do wypowiedzi. Ta forma dostarcza informacji odnośnie subiektywnych ocen badanych osób.

W zorganizowanym w ramach niniejszego raportu wywiadzie grupowym wzięło udział pięciu członków Stowarzyszenia „Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego”

B. Computer Assisted Telephone Interview CATI (wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo)

Jest to jedna z bardziej popularnych metod badań ilościowych. Jej zaletą jest proste i szybkie dotarcie do respondentów oraz możliwość szybkiej analizy danych.

Metoda ta została zastosowana do przeprowadzenia badania ankietowego z członkami Stowarzyszenia, którzy nie byli obecni na spotkaniu fokusowym.

Kwestionariusz obejmował 10 pytań otwartych dotyczących podstawowych elementów wdrażania LSR. Ostateczny wybór grupy docelowej wynikał z faktu wczesnego etapu wdrażania Strategii, co związane było ze stosunkowo niewielką liczbą zrealizowanych operacji. W trakcie prowadzenia wywiadów notowane były wszelkie dodatkowe informacje i uwagi uzyskane od respondentów. Pozwoliło to w kilku przypadkach na elastyczne dostosowanie zadawanych pytań do rozmówcy.

C. Indywidualne wywiady pogłębione IDI

Metoda polega na moderowaniu swobodnego wywiadu prowadzonego z jednym respondentem. Ankieter prowadzi rozmowę zgodnie z przewidzianym scenariuszem, zadaje pytania oraz stymuluje przebieg dyskusji, aktywizuje i zachęca do wypowiedzi. Ta forma pozyskania informacji dostarcza informacji odnośnie subiektywnych ocen badanych osób.

W zorganizowanym w ramach niniejszego raportu wywiadzie wzięło udział trzech pracowników biura Lokalnej Grupy Działania, którzy są bezpośrednio zaangażowani w prowadzenie procedury naborów konkursowych oraz ocenę zgłaszanych projektów.

Uzyskane w wyniku powyższych procedur dane pozwoliły stworzyć macierz informacji, która w kolejnym etapie poddana została szeregowi działań matematyczno – statystycznych.

Metody statystyczno-matematyczne zapewniają badaniom jednoznaczność uzyskiwanych wyników, ich precyzję, powtarzalność, tożsamość (niezależnie od osoby, miejsca i czasu), możliwość stosowania zaawansowanych technik obliczeniowych (Bielecka, Paprzycki, Piasecki 1979). W celu zmierzenia zakresu występowania badanych zjawisk, podstawową charakterystykę jednostek statystycznych przeprowadzono w oparciu o analizę ilościową. Spośród metod ilościowych, zakres możliwych do zastosowania narzędzi w badaniach dotyczących ewaluacji Lokalnej Strategii Rozwoju jest szeroki. Wśród najistotniejszych narzędzi wykorzystanych w pracy wymienić należy przede wszystkim mierniki statystyczne:

- wskaźniki natężenia i struktury: proporcje, odsetki, dynamika;
- miary tendencji centralnej: średnie klasyczne, mediana;

Całości zastosowanych metod dopełniają różnego rodzaju formy prezentacji danych za pomocą tablic statystycznych oraz pozostałych postaci graficznych (wykresy liniowe, kołowe, strukturalne, słupkowe itp.).

II. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU

Idea powołania Lokalnej Grupy Działania „Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego” jest spójna z koncepcją programu LEADER, który wspiera społeczności lokalne działające na zasadzie partnerstwa i realizacji inicjatyw oddolnych. By wywiązać się z założeń programu oraz móc korzystać ze wsparcia w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020, Stowarzyszenie „Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego” opracowało program wspólnych działań w formie dokumentu strategicznego.

Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 jest dokumentem mającym na celu integrację działań na rzecz rozwoju partnerstwa pomiędzy trzema sektorami: publicznym, społecznym i ekonomicznym. Działania te mają na celu zwiększenie spójności terytorialnej, poczucia tożsamości terytorialnej, odpowiedzialności za najbliższe otoczenie oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Tym samym LSR ma wskazać kluczowe kierunki prowadzące do stworzenia przez mieszkańców i dla mieszkańców właściwych i atrakcyjnych warunków do życia.

Wszelkim przedsięwzięciom podejmowanym na terenie objętym Lokalną Grupą Działania przyświeca dążenie do realizacji wizji rozwoju:

WIZJA

**Naszą wizją jest stworzenie silnej, kreatywnej,
przedsiębiorczej społeczności, gotowej na zmiany,
kulturotwórczej, bogatej w zasoby, która będzie inspiracją
dla innych**

Powyższy cel nadrzędny realizowany będzie poprzez misję:

MISJA

Naszą misją jest kształtowanie nowoczesnej społeczności z jednoczesnym zachowaniem tradycji i aktywnym budowaniem tożsamości lokalnej. Podejmowanie działań w duchu dobrowolności, tolerancji, solidarności i poszanowania poglądów w oparciu o zasady partycypacji i demokracji.

Realizacji tak ambitnego zamierzenia przyświecać mają trzy cele ogólne oraz cztery cele szczegółowe, które zagregowane zostały w dokumencie Lokalnej Strategii Rozwoju w następującej postaci:

Cel ogólny 1: Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności, realizowany będzie poprzez jeden cel szczegółowy 1.1. Wzmocnienie i rozwój kapitału społecznego na obszarze LSR w ramach dwóch przedsięwzięć:

- Realizacja działań społecznych, integrujących, aktywizujących, edukacyjnych i kulturalnych dla lokalnej społeczności
- Realizacja działań w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i proekologicznych

Cel ogólny 2: Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania realizowany będzie przez jeden cel szczegółowy 2.1. Tworzenie warunków dla równoważenia rozwoju gospodarczego w ramach jednego przedsięwzięcia:

- 2.1.1. Realizacja działań związanych z rozwojem przedsiębiorczości w tym podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej oraz tworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego

Cel ogólny 3: Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu realizowany będzie przez dwa cele szczegółowe: 3.1. Poprawa jakości infrastruktury na obszarze LSR oraz 3.2. Wspieranie działań w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego w ramach dwóch odrębnych przedsięwzięć:

- 3.1.1. Budowa, modernizacja i wyposażenie bazy kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i drogowej oraz infrastruktury turystycznej
- 3.2.1. Realizacja i promocja działań związanych z zachowaniem dziedzictwa lokalnego oraz promocja obszaru objętego LSR

III. OCENA WDRAŻANIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU

Ocena stanu wdrażania LSR przeprowadzona została przede wszystkim pod kątem osiągnięcia założonych wskaźników oraz stopnia wykorzystania budżetu. Ocena objęła funkcjonowanie LGD, stopień realizacji LSR w stosunku do zakładanych wskaźników i prawidłowość realizacji LSR.

III.1.Cele i wskaźniki określone w LSR¹

Wybór celów oraz operacji w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju stanowi efekt prac obejmujących opracowanie analizy SWOT, określenie na podstawie jej wyników głównych problemów, zaproponowanie głównych celów, które będąc powiązane ze specyfiką obszaru, przyczynią się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów. Wyznaczenie celów oraz przypisanych im oczekiwanych mierzalnych efektów odbyło się w oparciu o zasadę współdecydowania przez mieszkańców. W wyniku działań podjętych przez Stowarzyszenie zapewniono szeroki udział odbiorców strategii. Poprzez włączenie lokalnej społeczności w prace nad LSR wypracowano elementy wymagające szczególnej interwencji:

- zidentyfikowano grupy defaworyzowane: młodzież (poniżej 24 roku życia) oraz osoby powyżej 45 roku życia;
- wskazano na niedostateczny rozwój małych i średnich przedsiębiorstw wykorzystujących lokalne zasoby przyrodnicze, turystyczne, kulturowe i gospodarcze,
- wskazano na brak mechanizmów wsparcia aktywności społecznej, co szczególnie widać na obszarach wiejskich,
- zwrócono uwagę na występowanie niskiej jakości infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej oraz kulturalnej.

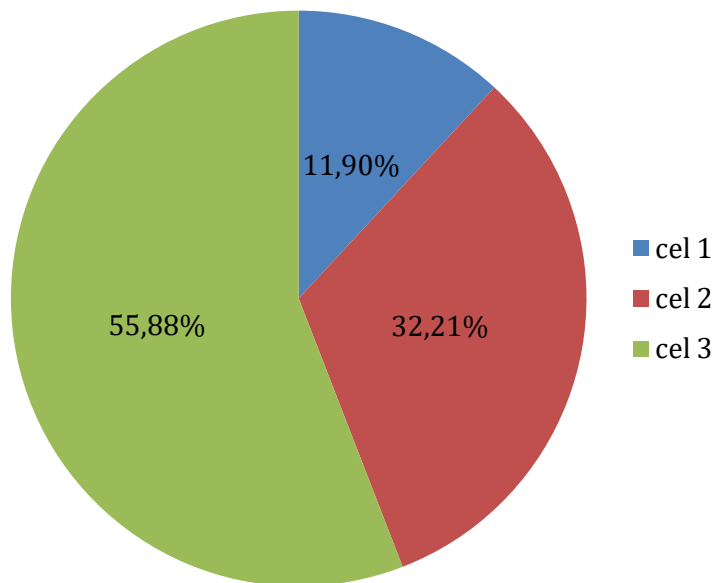
¹ W tej części opracowania analizie poddano wyłącznie wskaźniki produktu i rezultatu. Niniejszy raport dotyczy ewaluacji *mid-term*. Na tym etapie nie sposób realnie ocenić wpływ wdrażania w szerszym kontekście oddziaływania na region. Wskaźniki oddziaływania odnoszą się do długotrwałych konsekwencji danego działania, wykraczają poza natychmiastowe efekty. Możliwe są do zbadania i oceny w dłuższym horyzoncie czasowym, tj. po zakończeniu realizacji programu.

Analiza struktury przedsięwzięć i celów wykazała ich spójność ze zdiagnozowanymi problemami. Dobór zamierzeń został właściwie przeprowadzony w kontekście oczekiwań względem planowanych efektów. W opinii zespołu ewaluacyjnego dobór przedsięwzięć w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów i wyzwań społeczno-ekonomicznych został przeprowadzony właściwie. Potwierdziły to również wyniki badań przeprowadzonych na potrzeby niniejszego raportu (p. rozdział III.3)

W Lokalnej Strategii Rozwoju ustalono realizację trzech celów ogólnych, które zostaną osiągnięte poprzez realizację konkretnych przedsięwzięć². Konstrukcja założeń strategii opierających się na relatywnie niewielkiej liczbie celów gwarantuje większą efektywność i kompleksowość działań. Tym samym minimalizuje ryzyko zbyt dużego rozdrobnienia działań oraz zmniejszenie szans na zintensyfikowanie pozytywnych efektów wdrażania LSR.

Struktura budżetu wskazuje na szczególne znaczenie celu 3, tj. „Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu” (ryc. 1). Przewiduje się, że cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację działań ukierunkowanych na poprawę jakości infrastruktury kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, drogowej oraz turystycznej (operacje realizowane w ramach konkursów) oraz wspieranie działań w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego (projekt współpracy). Na realizację wspomnianego celu przewidziano 3.990.00,00 zł, tj. 55,88% budżetu na wdrażanie LSR. Wielkość środków zaplanowanych w przedmiotowym celu wynika z zakresu planowanych i potencjalnych działań. W ramach celu 3 realizowane bowiem będą projekty infrastrukturalne związane z budową nowych lub modernizacją istniejących obiektów infrastruktury turystycznej, kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej, drogowej. Są to działania szczególnie kosztochłonne, wymagające większych nakładów finansowych.

² Szczegółowy wykaz struktury przedsięwzięć i celów opisany został w rozdziale „Główne założenia Lokalnej Strategii Rozwoju”.

Rys. 1. Struktura budżetu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju w podziale na cele.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych LGD

Nieco mniejsze środki zapisano na rzecz osiągnięcia celu 2, tj. „Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania” (2.300.000,00 zł). Stanowią one zaledwie 32,21% budżetu wdrażania LSR. Do osiągnięcia celu przyczynią się, zgodnie z zapisami LSR, wyłącznie projekty realizowane w trybie konkursowym i związane z rozwojem przedsiębiorczości.

Najmniejszy nakład (850.000,00 zł) założono na realizację celu 1, tj. „Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności”. Osiągnięcie tego celu możliwe będzie przez realizację zadań społecznych ukierunkowanych na integrację, aktywizację, edukację oraz wzmacnianie potencjału kulturalnego społeczności lokalnej (działania w ramach kosztów bieżących i aktywizacji, operacji własnych LGD oraz projektu grantowego) oraz kształtowanie postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i proekologicznych (operacja własna).

Z punktu widzenia analizy poziomu realizacji strategii dokonano oceny stopnia realizacji wskaźników produktu i rezultatu, które zostały przyporządkowane poszczególnym celom. W analizie uwzględniono informacje uzyskane w Biurze LGD, ponieważ do końca 2016 roku nie został przeprowadzony żaden konkurs, a tym samym nie było możliwe dokonanie oceny na podstawie wywiadów

przeprowadzonych z realizatorami przedsięwzięć. Należy ponadto pamiętać, że nie tylko beneficjenci aplikujący w ramach poszczególnych działań realizują cele. Także Lokalna Grupa Działania poprzez szereg swoich zadań wpływa na poziom osiągnięcia poszczególnych wskaźników. Ze względu na bardzo wczesny etap wdrażania LSR monitoring objął jedynie postęp w realizacji **Celu 1. Wzmocnienie i rozwój kapitału społecznego na obszarze LSR**. W przypadku pozostałych celów, opracowanie tabel możliwe będzie po zakończeniu kolejnego roku kalendarzowego.

Tab. 1. Stopień realizacji wskaźników produktu i rezultatu w ramach celu 1

		wartość docelowa2023	wskaźnik osiągnięty na dzień 31.12.2016	% realizacji
CEL I				
1.1. Wzmocnienie i rozwój kapitału społecznego na obszarze LSR	1. Liczba osób, które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD	60	0	0,0
	2. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych	180	51	28,3
	3. Liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzanych przez LGD	144	0	0,0
	4. Liczba uczestników szkoleń, warsztatów i innych działań w tym liczba osób z grup defaworyzowanej	200	0	0,0
	5. Liczba uczestników Złotów Sołtysów	80	0	0,0
	6. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach animacyjnych	1000	0	0,0
	7. Liczba uczestników Chłopskiej Szkoły Biznesu	2000	0	0,0
	8. Liczba osób korzystających z oferty dla młodzieży do 24 roku życia	200	0	0,0
Przedsięwzięcia				
1.1.1.Realizacja działań społecznych, integrujących, aktywizujących, edukacyjnych i kulturalnych dla lokalnej społeczności	1.Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	20	3	15,0
	2.Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	38	12	31,6
	3.Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	120	26	21,7
	4.Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	12	4	33,3
	5.Liczba szkoleń, warsztatów i innych działań społecznych, integrujących, aktywizujących, edukacyjnych i kulturalnych	20	0	0
	6. Liczba Złotów Sołtysów	5	0	0

	7. Liczba bezpośrednich spotkań animacyjnych w świetlicach z mieszkańcami obszaru LSR	120	0	0
1.1.2. Realizacja działań w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i proekologicznych	1. Liczba edycji Chłopskiej Szkoły Biznesu	4	0	0
	2. Utworzenie miejsca umożliwiającego dogodne warunki rozwoju dla młodzieży do 24 roku życia	1	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych LGD

Analiza powyższej tabeli wskazuje, że na tym etapie wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju nie istnieje ryzyko nieosiągnięcia zakładanych wartości docelowych wskaźników. Uruchomienie wszystkich zaplanowanych konkursów oraz plan działań aktywizujących w 2017 roku powinno przynieść znaczną część zakładanych efektów. Zgodnie z uzyskanymi w Biurze LGD informacjami przewiduje się organizację naborów, które zarówno pobudzą aktywność lokalną w konkretnych sferach działalności, jak również pozwolą zrealizować zakładane efekty.

III.2. Wyniki badań

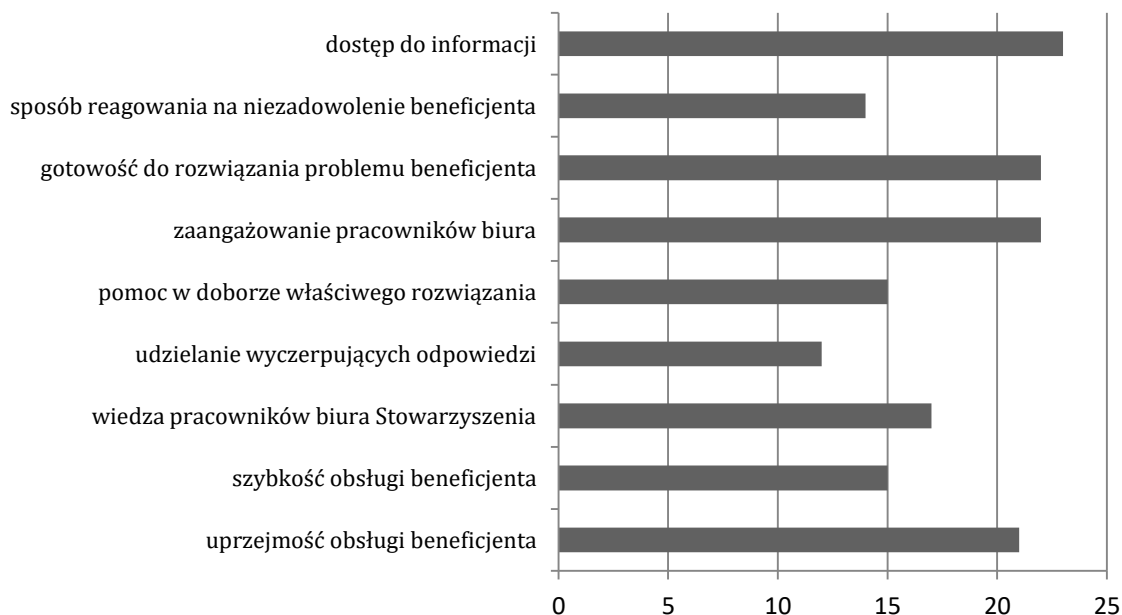
Na potrzeby niniejszej ewaluacji do oceny wdrażania LSR oraz funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania wykorzystano wyniki ankiety monitorującej jakość udzielanego doradztwa, ankiety dla mieszkańców gmin skupionych w Lokalnej Grupie Działania, wywiadów telefonicznych z członkami LGD oraz zogniskowanych wywiadów grupowych z członkami LGD i pracownikami Biura LGD.

Ocena efektywności udzielonego doradztwa

Do oceny efektywności udzielonego doradztwa przygotowano ankietę, która udostępniona została na stronie internetowej www.szansebezdrozy.pl. Ankietę wypełnić można również bezpośrednio w Biurze LGD. Kwestionariusz zawiera 4 pytania oceniające oraz 2 składające się na metryczkę. Dwa pierwsze pytania służą ocenie indywidualnych oczekiwań co do standardów jakości oferty dowolnej Lokalnej Grupy Działania oraz poziomu zadowolenia bądź niezadowolenia ze standardów jakości oferty Stowarzyszenia "Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego". W

obu przypadkach skala obejmuje odpowiedzi od 1 - bardzo niska do 5 - bardzo wysoka (1 - bardzo niska, 2 - niska, 3 - średnia, 4 - wysoka, 5 - bardzo wysoka). Pytanie trzecie ma na celu ocenę ogólnej satysfakcji z obsługi beneficjenta w Stowarzyszeniu "Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego" - również w skali 1-5 (1 - na pewno nie jestem zadowolona/y, 2 - raczej nie jestem zadowolona/y, 3 - nie wiem czy jestem zadowolona/y, 4 - raczej jestem zadowolona/y, 5- na pewno jestem zadowolona/y). W czwartym pytaniu ocenie podlega skłonność do wygłaszania pozytywnych i negatywnych opinii na temat Stowarzyszenia również przy zastosowaniu skali od 1 do 5 (1 - na pewno nie, 2 - raczej nie, 3 - nie wiem, 4 - raczej tak, 5 - na pewno tak). W metryczce zawarto pytania odnośnie płci oraz wieku (w przedziałach: 24 i mniej, 25-44 oraz 45 i więcej).

Ankieta wypełniło 37 osób (wszyscy wypełnili ankietę w Biurze LGD, nie wpłynęła żadna ankieta wypełniona drogą elektroniczną), w tym 22 kobiety (59,5%) i 12 mężczyzn (w trzech przypadkach nie udzielono odpowiedzi na pytanie o płeć respondenta). Tylko jedna osoba miała mniej niż 24 lata i był to mężczyzna. Dominowały osoby w wieku 25-44 lat - było ich łącznie 23, tj. 62,2% wypełniających ankietę.

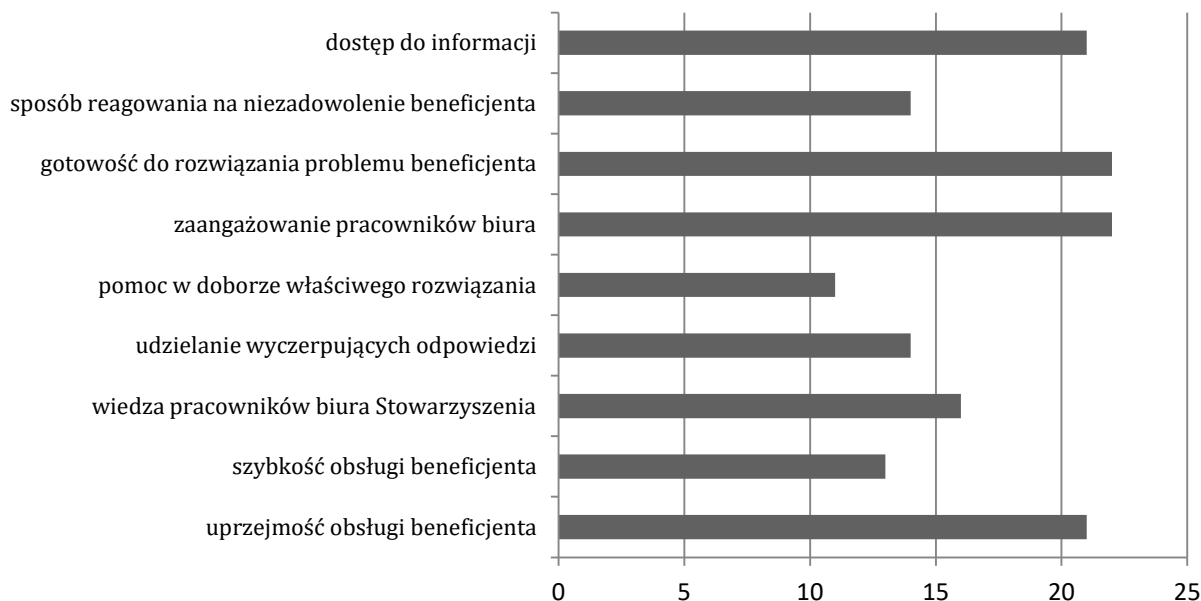
Rys. 2. Liczba odpowiedzi "bardzo wysoka" w zakresie oceny oczekiwań standardów jakości oferty dowolnej lokalnej grupy działania.

Źródło: opracowanie własne.

Jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi na pytanie 1., dotyczące oczekiwanych standardów jakości. Nikt nie wybrał odpowiedzi świadczących o bardzo niskim, niskim lub średnim poziomie oczekiwań. Średnia ocena dla każdego standardu wyniosła 4,35, czyli poziom oczekiwań można uznać za wysoki. Za najistotniejsze oczekiwania beneficjentów wobec Lokalnych Grup Działania należy wymienić dostęp do informacji (tzn. czytelność strony internetowej, dostęp telefoniczny), zaangażowanie pracowników biura LGD, gotowość do rozwiązania problemu beneficjenta oraz uprzejmość obsługi. Prawie $\frac{2}{3}$ ocen pierwszej kwestii wskazywało na bardzo wysoki poziom oczekiwań ze strony beneficjentów, w drugim i trzecim przypadku było to po 59,5%, a w ostatnim - 56,8%.

W przypadku standardów jakości oferty Stowarzyszenia "Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego" średnia ocena wyniosła 4,6. Nieco lepiej oceniali je mężczyźni, dla których średnia ocena to 4,3 (w przypadku kobiet - 4,2). Jednak przy ocenie Stowarzyszenia pojawiła się jedna ocena "bardzo niska" w zakresie sposobu reagowania na niezadowolenie beneficjenta oraz "niska" w przypadku gotowości do rozwiązania problemu beneficjenta. Obie te oceny zostały uwzględnione tylko w jednej ankiecie. Najlepsze oceny Stowarzyszenie uzyskało w kwestii zaangażowania pracowników Biura i ich gotowości do rozwiązania problemów beneficjentów (59,4% ankiet), a także uprzejmości obsługi i dostępu do informacji (po 56,8%). Co ważniejsze, wszystkie te cechy zostały wskazane jako bardzo istotne i pożądane z punktu widzenia funkcjonowania Lokalnych Grup Działania.

Średnia ocena ogólnej satysfakcji z obsługi beneficjenta w Stowarzyszeniu wyniosła 4,3. Tylko raz pojawiła się odpowiedź "na pewno nie jestem zadowolona/y" oraz "nie wiem czy jestem zadowolona/y". Pięćdziesiąt cztery procent udzielonych na to pytanie odpowiedzi to "raczej jestem zadowolona/y". Poziom obsługi jest zatem wysoki. Pojedyncze negatywne odpowiedzi mogą z kolei oznaczać, że sprawa beneficjenta wystawiającego taką ocenę nie została rozwiązana w sposób mu odpowiadający. Choć oczywiście nie zwalnia to Stowarzyszenia z podejmowania inicjatyw na rzecz podnoszenia jakości obsługi w Biurze,

Rys. 3 Liczba odpowiedzi "bardzo wysoka" w zakresie oceny jakości oferty "Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gminy Powiatu Goleniowskiego".

Źródło: opracowanie własne.

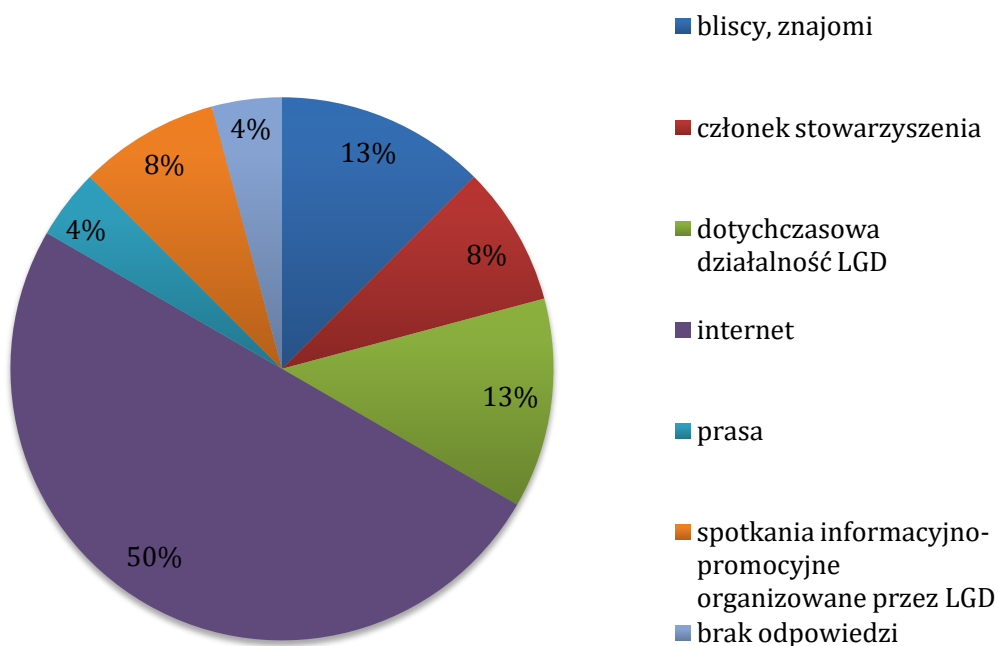
W pytaniu odnoszącym się do skłonności beneficjentów do wygłaszania pozytywnych opinii o działalności Stowarzyszenia pojawiła się jedna deklaracja o ich niewygłaszaniu oraz dwie (5,7% wszystkich odpowiedzi) odpowiedzi "nie wiem". W 23 ankietach (65,7%) respondenci uznali, że "raczej" będą pozytywnie wypowiadać się o Stowarzyszeniu. Dość niejasne są natomiast odpowiedzi udzielane na pytanie o wygłaszanie negatywnych opinii, bowiem osoby, które zadeklarowały swoją chęć do pozytywnego wypowiedzania się zaznaczały też odpowiedź o gotowości do negatywnego opiniowania działalności Stowarzyszenia.

Ocena pierwszego etapu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju w opinii mieszkańców

W ramach ewaluacji w dniach od 11 do 27 kwietnia 2017 r. przeprowadzono on-line badanie ankietowe skierowane do mieszkańców obszarów objętych działaniem "Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego". Ankieta była anonimowa. Zamieszczono ją na stronie internetowej Stowarzyszenia oraz profilu Stowarzyszenia na portalu społecznościowym Facebook. Ponadto o

zamieszczenie ankiety na swoich stronach zostały poproszone urzędy gmin, które wchodzi w skład obszaru LGD.

Udział w badaniu wzięło 26 respondentów, w tym 57,7% stanowiły kobiety. W największym stopniu reprezentowane były osoby w wieku 19-40 lat (46,2%) oraz 41-60 lat (56,5%). Tylko jedna osoba, która ukończyła już 61 rok życia wzięła udział w badaniu. Dominowały ponadto osoby z wykształceniem wyższym, których było 19 (tj. 73,1% wszystkich respondentów). Ankietę wypełniło także 6 osób z wykształceniem średnim lub policealnym oraz 1 z zasadniczym zawodowym. Respondenci pochodzili z pięciu gmin: Goleniowa (6 odpowiedzi - 23,1%), Maszewa (4 odpowiedzi - 15,4%), Nowogardu (5 odpowiedzi - 19,2%), Osiny (1 odpowiedź - 3,8%) i Przybiernowa (10 odpowiedzi - 38,5%). Na ankietę nie odpowiedziała żadna osoba z gminy Stepnica.

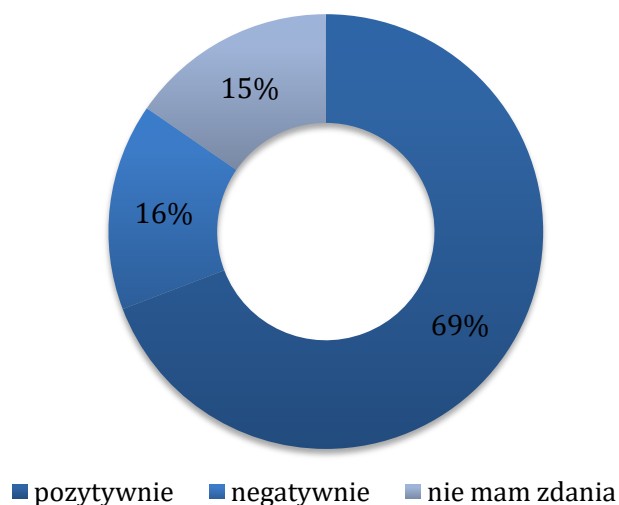
Rys. 4. Rozkład odpowiedzi na pytanie o źródła pozyskiwania informacji o działalności "Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego".

Źródło: opracowanie własne.

Wśród 26 respondentów 24 osoby wiedziały wcześniej o funkcjonowaniu "Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego". Ankietowani

zostali poproszeni również o wskazanie źródła informacji o działalności Stowarzyszenia. Mogli wybierać spośród odpowiedzi: Internet, prasa, materiały informacyjno-promocyjne (foldery, plakaty, ulotki), spotkania informacyjno-promocyjne organizowane przez LGD, bliscy, znajomi, dotychczasowa działalność LGD (poprzedni okres funkcjonowania), a także wpisać własną odpowiedź. Najczęściej wskazywanym źródłem informacji jest Internet (ponad połowa wskazań). Po 13% wskazań miały odpowiedzi „bliscy i znajomi” oraz „dotychczasowa działalność Stowarzyszenia”. Dwukrotnie osoby wypełniające ankietę same dodały odpowiedź "członkowie stowarzyszenia".

Respondentów poproszono również o ocenę działalności promocyjno-informacyjnej, jaką prowadzi Stowarzyszenie. Zdecydowana większość odpowiedzi wskazywała na pozytywne postrzeganie tej sfery działalności LGD. Po 4 osoby wybrały opcje negatywnej oceny oraz "nie mam zdania". Nie wynika z tego zatem konieczność szybkiej modyfikacji polityki informacyjnej Stowarzyszenia ani zwiększenia nakładów na nią.

Rys. 5. Zestawienie ocen działalności promocyjno-informacyjnej "Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego".

Źródło: opracowanie własne.

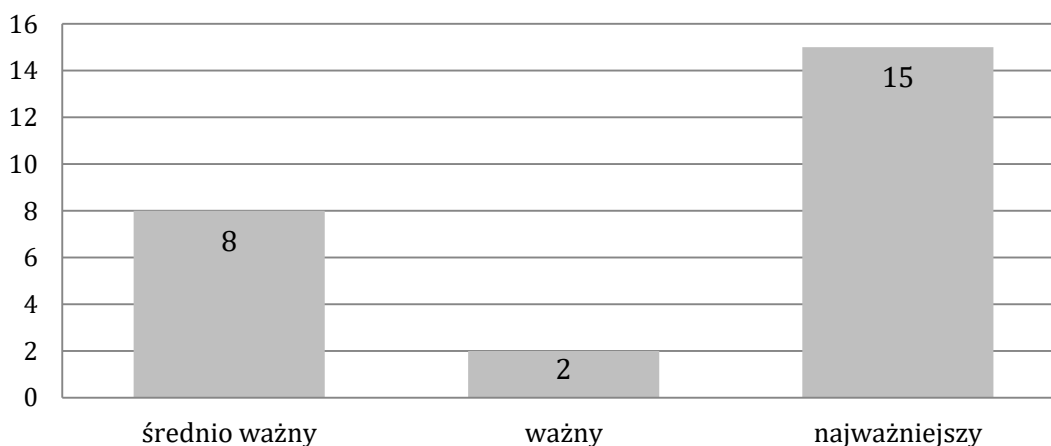
Część pytań ankiety odnosiła się do Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia. W pierwszym, respondentów poproszono o ocenę w skali od 1 do 3 (gdzie 1 oznaczało ważny, 2 – średnio ważny, 3 – najważniejszy) znaczenia celów

szczegółowych Lokalnej Strategii Rozwoju w kontekście rozwoju regionu. Ocenie podlegały następujące, zapisane w LSR, cele:

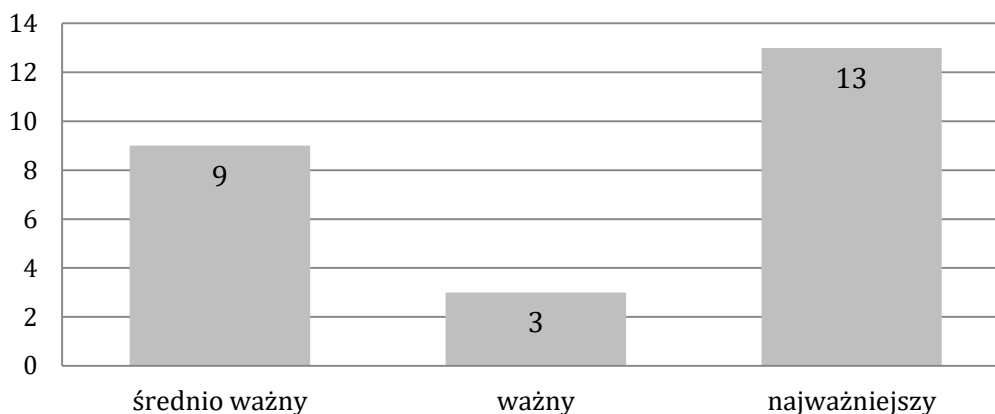
- 1) Wzmocnienie i rozwój kapitału społecznego na obszarze LSR;
- 2) Tworzenie warunków dla równoważenia rozwoju gospodarczego;
- 3) Poprawa jakości infrastruktury na obszarze LSR;
- 4) Wspieranie działań w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego.

Cel 1) uzyskał średnie wskazanie na poziomie 2,52, cel 2) - 2,4, cel 3) - 2,42, a cel 4) - 2,35. Takie podejście pozwala wnioskować, że właściwie według respondentów poziom ważności każdego z celów szczegółowych Lokalnej Strategii Rozwoju jest podobny.

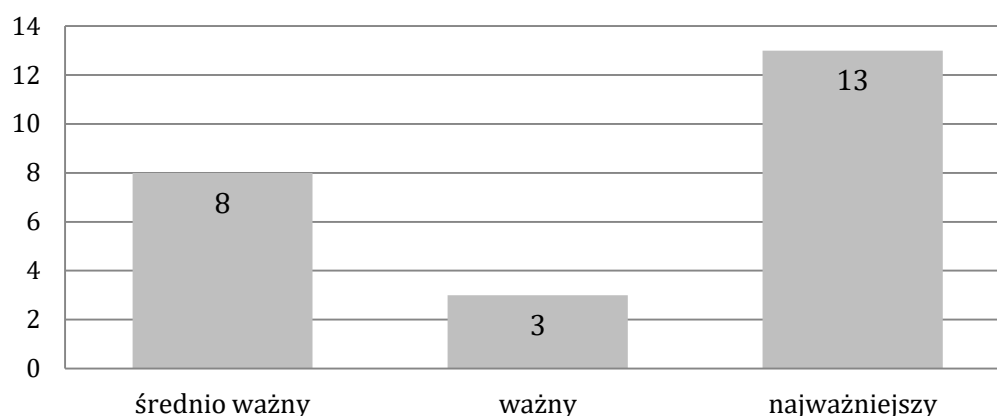
Wzmocnienie i rozwój kapitału społecznego na obszarze LSR

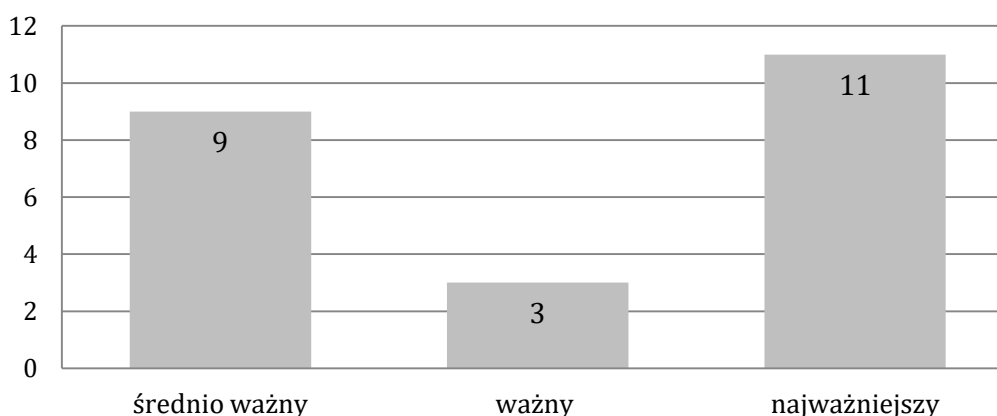
Tworzenie warunków dla równoważenia rozwoju gospodarczego

Poprawa jakości infrastruktury na obszarze LSR

Wspieranie działań w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego

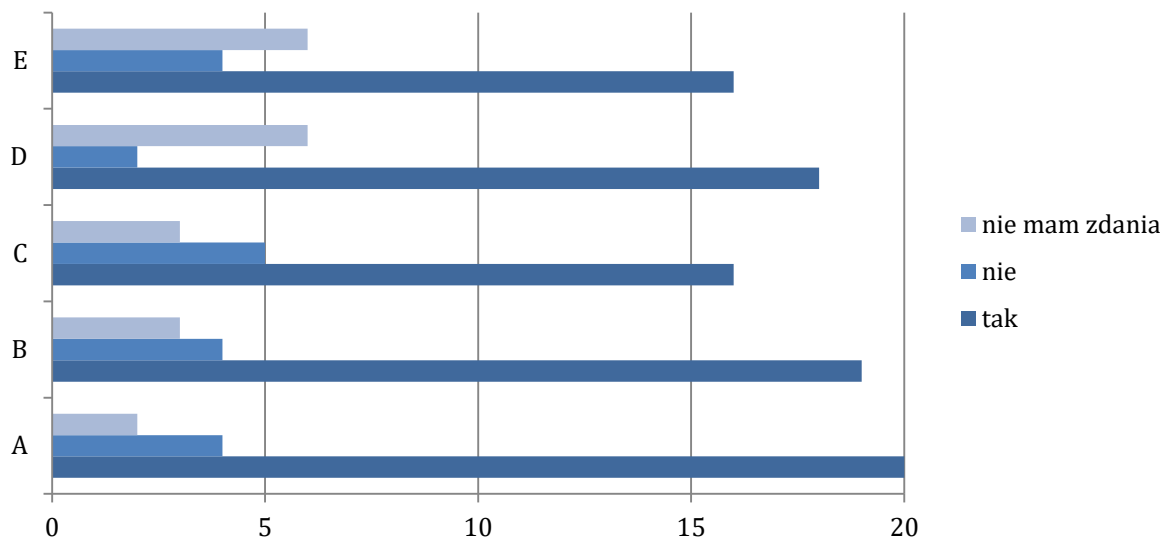
Rys. 6. Zestawienie odpowiedzi na pytanie ankietowe dotyczące znaczenia poszczególnych celów szczegółowych Lokalnej Strategii Rozwoju dla rozwoju regionu.

Źródło: opracowanie własne.

Respondentom wskazano również rodzaje przedsięwzięć uwzględnione w Lokalnej Strategii Rozwoju i poproszono o ocenę, które z nich przyczynią się do rozwoju lokalnego oraz w największym stopniu odpowiadają potrzebom mieszkańców. Zaprezentowano 5 grup przedsięwzięć:

- A. Realizacja działań społecznych, integrujących, aktywizujących, edukacyjnych i kulturalnych dla lokalnej społeczności;
- B. Realizacja działań w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i proekologicznych;
- C. Realizacja działań związanych z rozwojem przedsiębiorczości w tym podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej oraz tworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego;
- D. Budowa, modernizacja i wyposażenie bazy kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i drogowej oraz infrastruktury turystycznej;
- E. Realizacja i promocja działań związanych z zachowaniem dziedzictwa lokalnego oraz promocja obszaru objętego LSR.

W przypadku grupy zadań A. 77% odpowiedzi wskazywało, że przełożą się one pozytywnie na rozwój lokalny oraz odpowiadają potrzebom mieszkańców. W tym wypadku 15% odpowiedzi negatywnie oceniało tę grupę zadań. Działania kształtujące postawy przedsiębiorcze, innowacyjne i proekologiczne pozytywnie oceniło 73% odpowiadających, 15% - negatywnie, ale jednocześnie w przypadku tego pytania do 12% wzrosła liczba odpowiedzi "nie mam zdania". W przypadku działań związanych z rozwojem przedsiębiorczości pozytywna ocena ich oddziaływań miała miejsce tylko w 67% przypadków, aż w 21% oceniono je negatywnie. Sześćdziesiąt dziewięć procent badanych pozytywnie zaopiniowało działania D., odnoszące się do bazy kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, drogowej i turystycznej. Jednocześnie tylko 8% nisko oceniło znaczenie tych działań, za to aż 23% nie potrafiło dokonać takiej oceny. Najniższe znaczenie dla rozwoju lokalnego przyznano zadaniom związanym z promocją dziedzictwa lokalnego oraz całego obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju - 62% oceniło wpływ tych zadań pozytywnie, natomiast 23% negatywnie. Takie ukształtowanie wyników w niniejszym pytaniu może wskazywać, że mieszkańcom łatwiej jest ocenić działania o bardziej "namacalnych" efektach niż w przypadku działań promocyjnych, nie przekładających się bezpośrednio na zaspokojenie potrzeb i zniwelowanie problemów mieszkańców.

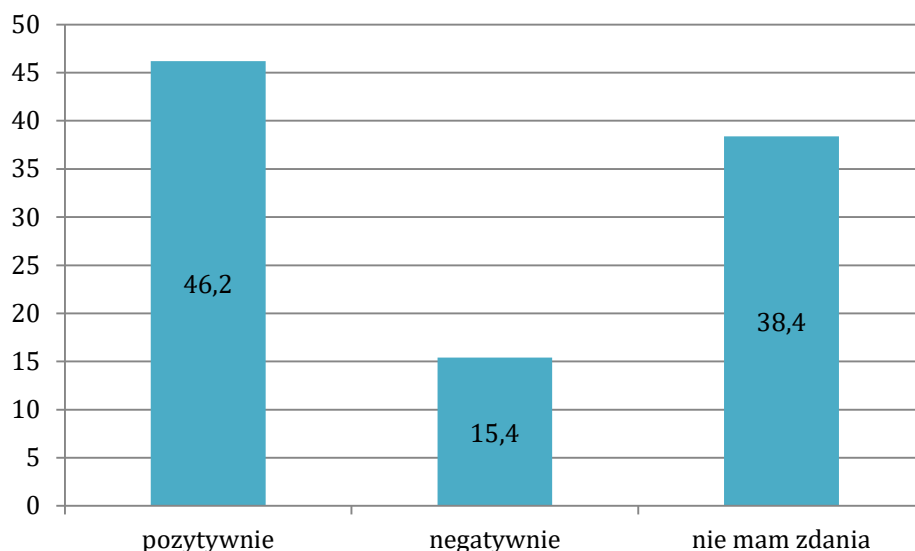

Rys. 7. Zestawienie odpowiedzi na pytanie dot. oceny wpływu zaproponowanych w LSR zadań na rozwój lokalny oraz realizacji potrzeb mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne.

Mieszkańcy zostali też poproszeni o ocenę pierwszego etapu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. Udzielone odpowiedzi wskazują, że prawie tyle samo osób ocenia go pozytywnie (12 odpowiedzi), co nie ma zdania na ten temat. Tak duża liczba odpowiedzi "nie mam zdania" może sugerować, że nawet jeśli mieszkańcy znają działania podejmowane przez Lokalną Grupę Działania, to nie mają świadomości, z czego one wynikają. W tym kontekście LGD to organizacja, która podejmuje działania animacyjne w różnym zakresie czy rozdziela środki finansowe na różnorodne przedsięwzięcia, natomiast mieszkańcy mogą nie mieć pełnej świadomości, że rodzaj wspieranych działań zależy od funkcjonującego na danym obszarze programu strategicznego, czyli LSR. Tylko 4 osoby negatywnie oceniły poziom realizacji LSR.

W ankiecie zapytano także o to, czy funkcjonowanie "Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego" pozytywnie przełoży się na rozwój i wizerunek obszaru objętego działalnością LGD. Prawie 70% ankietowanych dostrzega taką szansę, natomiast po 15% nie widzi takiej możliwości oraz nie potrafi udzielić jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie (wybór odpowiedzi "nie wiem").

Rys. 8. Zestawienie odpowiedzi na pytanie o ocenę pierwszego etapu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.

Źródło: opracowanie własne.

Ocena pierwszego etapu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju w opinii członków Stowarzyszenia

W ramach ewaluacji przeprowadzony został wywiad fokusowy z członkami Lokalnej Grupy Działania. W spotkaniu, które odbyło się 10 kwietnia 2017 r. w Biurze LGD wzięło udział 5 osób. Uczestnikom zadano następujące pytania:

- 1) Czy mieszkańcy Gminy, środowiska, które Pan/Pani reprezentuje, wiedzą o funkcjonowaniu LGD?
- 2) Czy uważa Pan/-i, że działalność LGD przyczyni się do pozytywnych zmian w regionie?
- 3) Jak Pan/-i ocenia dotychczasowe wdrażanie LSR?
- 4) Jak ocenia Pan/-i skuteczność działań informacyjnych, promocyjnych i szkoleniowych LGD?
- 5) Jak Pan/-i ocenia współpracę z biurem LGD?
- 6) Jak Pan/-i ocenia aktywność mieszkańców, tj. chęć uczestnictwa we wdrażaniu LSR?
- 7) Jak Pan/-i ocenia postęp w realizacji LSR?

- 8) Czy dostrzega Pan/-i ryzyko realizacji zakładanych celów? Jeśli tak, to którego szczególnie.
- 9) Co w Pan/-i a opinii może przeszkodzić we właściwym wdrażaniu LSR (np. słaba aktywność beneficjentów, niewystarczająca skuteczność działań informacyjnych i promocyjnych, zmiany przepisów i wytycznych wpływających na możliwość realizacji przedsięwzięć)?
- 10) Czy dostrzega Pan/-i konieczność aktualizacji wskaźników?

W czasie spotkania padły następujące wnioski:

Pytanie 1

Uczestnicy spotkania stwierdzili, że informacja o funkcjonowaniu Stowarzyszenia dociera przede wszystkim do osób, które ciągle współpracują z LGD. Głównie jednak mieszkańcy zainteresowani są konkretnymi przedsięwzięciami, a nie działalnością LGD. Uznano, że komunikacja i informowanie powinno być ukierunkowane na lokalnych liderów, a nie wszystkich mieszkańców.

Pytanie 2

Działalność Stowarzyszenia jest ważna, ponieważ odpowiada na problemy regionu oraz potrzeby zgłaszane przez mieszkańców. Ma szansę poprawić warunki życia na terenie objętym działalnością LGD.

Pytanie 3

W 2016 r. nie podjęto żadnych działań bezpośrednio realizujących założenia Lokalnej Strategii Rozwoju.

Pojawił się również jeden głos stwierdzający, że w obecnym programowaniu unijnym wdrażanie LSR sprawia więcej problemów. W latach 2007-2013 LSR tworzona była wspólnie przez członków LGD i w porównaniu z procesem tworzenia aktualnego dokumentu można dostrzec, że wówczas osiągnięto lepsze porozumienie. Na półmetku poprzedniego programowania "Stowarzyszenie Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego" było na pierwszym miejscu w województwie pod względem wydatkowania środków. W obecnym programowaniu dopiero wiosną 2016r. zakończono prace nad strategią.

Pytanie 4

Działalność promocyjna została oceniona pozytywnie. Główną przyczyną wysokiej rozpoznawalności jest fakt docierania do mieszkańców wsi z różnymi projektami, np. z systemem minigrantów, czyli warsztatami, w których wzięło udział łącznie ok. 4 tys. osób (w poprzednim okresie programowania). W czasie warsztatów rozkładane były banery reklamowe. W 2016 r. w związku z tym, iż nie realizowano jeszcze żadnych działań, działalność promocyjna i informacyjna była ograniczona. Dodatkowe utrudnienie stanowi fakt, że w obecnym programowaniu nie przewidziano środków finansowych na działania promocyjne. Jedna z obecnych osób zauważyła również, że dużą rolę spełniają zajęcia pilotażowe, które pozwalają mieszkańcom przyjrzeć się ofercie i zdecydować, czy jest ona dla nich atrakcyjna.

Pytanie 5

Respondenci wysoko ocenili poziom komunikacji mailowej i telefonicznej z Biurem LGD. Uznali także, że godziny pracy Biura są dogodne dla osób chcących skorzystać z porady.

Pytanie 6

Uczestnicy spotkania zauważyli, że średnio 15-20% mieszkańców angażuje się w organizację różnego rodzaju przedsięwzięć. Jednocześnie dostrzegają spadek zainteresowania udziałem w organizowanych imprezach. Aczkolwiek są miejscowości, w których nawet nowi mieszkańcy próbują wspólnie działać na rzecz lokalnej społeczności.

Jako przyczynę niechęci do angażowania się w organizację różnych inicjatyw wskazano konflikty międzysąsiedzkie we wsiach, podziały i "zawiść". Wg uczestników spotkania niektórzy mieszkańcy są przekonani, że za organizację przedsięwzięć członkowie Lokalnej Grupy Działania otrzymują wynagrodzenie, postrzegają więc tę działalność jako sposób na "dorobienie się", z czego wynika ich niechęć zarówno do działania, jak i uczestnictwa.

Pytanie 7

Pozytywnie oceniono podejmowane działania. Dużym zainteresowaniem cieszy się projekt animatora, który ma pomagać w poszczególnych miejscowościach w organizowaniu czasu wolnego mieszkańców.

Pytanie 8

Uczestnicy spotkania nie dostrzegli większego zagrożenia dla realizacji celów i wskaźników.

Pytanie 9

Większość osób obecnych na spotkaniu nie dostrzega zagrożeń dla realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. Jako argument wskazali wysoki poziom promocji przedsięwzięć wpisanych do LSR.

Pojawiła się jedna uwaga dotycząca barier we wdrażaniu Lokalnej Strategii Rozwoju. Najważniejszą z nich stanowi biurokracja połączona ze zbyt małą liczbą pracowników Urzędu Marszałkowskiego obsługujących Lokalne Grupy Działania (co wydłuża oceny składanych wniosków). Dodatkowo w 2016 r. wystąpiły zmiany w prawie wydane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące członków Rady. Stowarzyszenie musiało więc zwoływać walne zgromadzenie, aby dokonać zmian w zakresie członków Rady. Kolejnym zagrożeniem są zmiany w samorządach - zwłaszcza gdy decyzyjne stanowiska zajmują osoby nie mające wiedzy o działalności LGD. Ponadto sołtysi czy organizacje pozarządowe nie znają możliwości pozyskiwania środków na działania na rzecz mieszkańców i nie uczestniczą w projektach czy konkursach organizowanych przez LGD. Być może za najważniejszą przeszkodę należy jednak uznać mniejsze niż w poprzednim programowaniu środki finansowe na działalność LGD.

Pytanie 10

W związku z faktem niedostrzegania zagrożeń w realizacji LSR, na razie osoby obecne na spotkaniu nie widzą konieczności aktualizacji wskaźników.

Dodatkowo przeprowadzono również wywiady telefoniczne z członkami Lokalnej Grupy Działania - w sumie 10 rozmów w dniach 11-15 kwietnia 2017.

Wszyscy rozmówcy uznali, że mieszkańcy posiadają wiedzę o funkcjonowaniu i roli Stowarzyszenia, a także mają świadomość, które przedsięwzięcia są inicjowane czy też finansowane z jego funduszy. Kilka osób podkreślało, że konkursy ogłaszane przez Stowarzyszenie (zwłaszcza minigranty) cieszą się dużym zainteresowaniem. Jedna z osób zauważyła, że zaangażowanie mieszkańców jest ograniczone tylko do

niektórych projektów. Wysoko oceniono również politykę informacyjną Stowarzyszenia, przede wszystkim komunikację elektroniczną. Jedna z osób wskazała, że warto rozszerzyć ją o foldery czy ulotki, które z punktu widzenia mieszkańców zwłaszcza obszarów wiejskich są bardziej atrakcyjne jako nośnik informacji.

Odnosnie dotychczasowej działalności Stowarzyszenia podkreślano, że w obecnym okresie programowania ograniczyła się ona przede wszystkim do prac organizacyjnych i przygotowań do wdrażania różnych projektów. Niektórzy wskazywali na bariery i zagrożenia dla wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju, głównie w postaci długotrwałych procedur, zwykle na poziomie Urzędu Marszałkowskiego, oraz niskiego budżetu. Jednak zwrócono też uwagę na problemy wskazywane przez mieszkańców, głównie sołtysów, a mianowicie długi czas oceny składanych do LGD wniosków. Jako zagrożenie w realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, a tym samym osiągnięciu zaplanowanych w niej celów i wskaźników tylko jedna osoba wskazała "czynniki ludzkie", tj. niechęć do korzystania ze środków LGD i realizacji projektów. Pozostali nie widzą zagrożenia.

Bardzo wysoko oceniono współpracę z Biurem Lokalnej Grupy Działania - zwłaszcza pod względem chęci wsparcia oraz otwartości pracowników. Jedyne wskazany mankament to czas pracy (w godzinach pracy mieszkańców), choć podkreślono jednocześnie, że wszystkie informacje można uzyskać również telefonicznie.

III.3. Ocena funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania

"Stowarzyszenie Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego" wykonuje swoje zadania na podstawie Statutu (Uchwała nr 6/06/2016 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego z dnia 9 czerwca 2016 r.). Władze Stowarzyszenia reprezentowane są przez Walne Zebrania Członków, Zarząd, Radę oraz Komisję Rewizyjną. Członek jednego z organów władz Stowarzyszenia nie może być jednocześnie członkiem innego organu. Uchwały władz Stowarzyszenia zapadają zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby członków. Statut określa, że działalność Stowarzyszenia oparta jest na pracy społecznej członków i zatrudnionych pracownikach. Na dzień 31

grudnia 2016 r. w Biurze LGD zatrudnionych było trzech pracowników: Dyrektor Biura LGD, Specjalista ds. realizacji zadań z zakresu funkcjonowania LGD i wdrażania LSR oraz Specjalista ds. mediów cyfrowych. Pracownicy wykonywali obowiązki zgodne z zajmowanym stanowiskiem oraz w ramach dodatkowych działań – zadania ze stanowiska specjalisty ds. realizacji projektów oraz specjalisty ds. obsługi Rady i projektów.

Siedziba Biura Stowarzyszenia LGD jest wyraźnie oznakowana. Na budynku umieszczono tablicę, na drzwiach lokalu widnieje informacja o godzinach pracy. Członkowie Rady, zgodnie z wymogami Regulaminu Organu Decyzyjnego³, posiadają odpowiednie kwalifikacje. W Biurze Stowarzyszenia jest również dostępna dokumentacja poświadczająca kwalifikacje i doświadczenie pracowników Biura LGD (zgodnie z Załącznikiem nr 5 do Regulaminu Biura Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego).

Ważną rolą LGD we wdrażaniu LSR powinno być aktywizowanie i motywowanie mieszkańców do zaangażowania się we wdrażanie Strategii. Na tym polu LGD może pochwalić się już osiągnięciami związanymi z włączeniem lokalnych liderów reprezentujących sektory publiczny, społeczny i gospodarczy w prace warsztatowe i przygotowanie dokumentu LSR. Zaangażowanie to zaowocowało również wejściem tych osób w skład Rady i Zarządu LGD. Można więc domniemać, że kompetencje przedstawicieli tych organów są wystarczające do podjęcia działań aktywizacyjnych i motywacyjnych skierowanych do pozostałych mieszkańców obszaru. W tym zakresie szczególna rola organów LGD związana jest z pomocą dla beneficjentów w przygotowaniu wniosków o przyznanie pomocy w ramach LSR. Zadaniem LGD było więc organizowanie szkoleń i warsztatów, skierowanych do organizacji pozarządowych i osób fizycznych, pozwalających potencjalnym beneficjentom na nabycie niezbędnych umiejętności i kwalifikacji.

Wśród narzędzi służących aktywizacji i nabywaniu umiejętności w ramach poddziałania 19.4. „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji objętego Programem Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020” wykorzystywanych w pierwszych miesiącach wdrażania LSR wymienić należy szkolenia, warsztaty

³ Załącznik nr 1 do uchwały nr 1/09/2016 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego z dnia 26 września 2016 r. „Regulamin Organu Decyzyjnego (Rady) Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego

i spotkania zorganizowane zarówno dla przyszłych beneficjentów pomocy PROW, jak również na rzecz podniesienia kwalifikacji osób zaangażowanych we wdrażanie Strategii.

Do końca 2016 r. Lokalna Grupa Działania wypełniała swoje obowiązki również w zakresie działań promocyjnych, informacyjnych itp.:

- Utrzymanie trzech stron internetowych, wśród których stroną kluczową jest www.szansebezdrozy.pl, na której zamieszczane są na bieżąco informacje o podejmowanych działaniach. Pozostałe dwie strony to www.agropowiat.pl (strona powstała jeszcze w okresie programowania PROW 2007-2013 i ma na celu prezentację kultury i potencjału powiatu goleniowskiego), www.polskietrasy.pl (aplikacja mobilna prezentująca trasy rowerowe, kajakowe i piesze regionów, w tym obszary tworzące LGD "Szanse Bezdroży Powiatu Goleniowskiego").
- Aktywna działalność na portalach społecznościowych:
 - <https://www.facebook.com/szansebezdrozy>
 - https://www.instagram.com/szanse_bezdrozy/
 - <https://www.youtube.com/user/agropowiatpl>. W 2016 r. strona odnotowała ponad 2000 wyświetleń, z czego 702 dotyczyły filmu dotyczącego agroturystyki, 317 Stajni Modrzewie, a 100 poradnika wideo z zakresu przygotowania wniosku.
- Kampania promocyjna w ramach AdWords (LGD bierze udział w programie AdGrants). Kampania objęła stronę www.polskietrasy.pl. W jej wyniku, od czerwca do grudnia 2016 r. odnotowano 28541 wyświetleń. Kampania objęła również dotacje PROW i dotarła do szerokiego grona odbiorców – odnotowano bowiem prawie 17000 wyświetleń.
- Prowadzenie tematycznych grup e-mailingowych (34 grupy tematyczne - 63 odbiorców).
- W biurze LGD zorganizowana została stała ekspozycja w postaci stojaka na materiały promocyjne i x-bannera.

Prowadzone jest bieżące informowanie w postaci doradztwa udzielanego bezpośrednio w biurze (w II połowie 2016 r. z możliwości tej skorzystało w sumie 26 podmiotów).

- Wyprodukowany został materiał wideo zawierający instrukcję wypełniania wniosku o powierzenie grantu.
- Prowadzenie konsultacji e-mail odnośnie dotacji (przeprowadzono w okresie objętym raportem 12 konsultacji) oraz telefonicznej (w tym sms), które dotyczyły informowania o spotkaniach organizowanych przez Biuro LGD.
- Publikacje w postaci elektronicznej na stronie <http://szansebezdrozy.pl> (do końca 2016 roku przygotowano 1 publikację dotyczącą wniosku o powierzenie grantu).
- Przygotowanie gadżetów reklamowych LGD - 4 rodzaje: karta pendrive, koszulki polo, bransolety usb, magnesy.

Przygotowano również dwie publikacje prasowe:

- Publikacja z cyklu: Fundusze Europejskie są blisko Ciebie. - odc. 3 Jesteś młody i przedsiębiorczy - masz szansę pozyskać środki na realizację własnego biznesu .
- Artykuł w Gazecie Goleniowskiej "Jak ugryźć 7 milionów".
- Przeprowadzenie czterech spotkań w ramach rozpowszechniania informacji o zasadach przyznawania pomocy na realizację operacji w ramach LSR (wynikających z zapisów umowy ramowej) – wzięło w nich udział w sumie 51 uczestników. W dniu 16 listopada 2016 r. odbyły się warsztaty dla organizacji pozarządowych z gminy Nowogard; w dniu 17 listopada odbyło się szkolenie dla NGO z Gminy Osina w zakresie pozyskiwania funduszy PROW, w dniu 21 listopada odbyło się spotkanie informacyjno-promocyjne w Stepnicy, a 20 grudnia 2016 r. - ostatnie spotkanie na temat możliwości pozyskiwania funduszy na realizację grantu.

Całkowita wartość środków przeznaczonych na realizację przez "Stowarzyszenie Szanse Bezdroży..." działań aktywizacyjnych oraz tzw. kosztów bieżących wynosi 1.650.000 zł. Bieżące koszty działalności stanowią 96% zaplanowanego budżetu.

Pozostałe środki mają być przeznaczone na nabywanie umiejętności i aktywizację. W ramach powyższych środków odnotowano niewielki poziom wydatkowania. W ramach kosztów bieżących wydatkowano 8,8% zaplanowanego budżetu, natomiast w przypadku aktywizacji – 17,8%.

W ramach ewaluacji przeprowadzono spotkanie fokusowe z pracownikami Biura LGD "Stowarzyszenie Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego". W spotkaniu uczestniczyło 3 pracowników.

Z punktu widzenia pracowników Biura LGD największym zaangażowaniem w działalność LGD i realizację Lokalnej Strategii Rozwoju wykazują się członkowie Rady. Zwracano uwagę, że w niektórych przypadkach problem stanowi zebranie kworum w czasie Walnego Zebrania. Natomiast największą inicjatywę (np. w zgłaszaniu propozycji nowych projektów) wykazuje Zarząd, który w prawie niezmiennym składzie działa od momentu powołania Stowarzyszenia. Pewnym problemem jest również kontakt z członkami LGD, bowiem nierzadko nie wystarcza przesłanie wiadomości mailowej z informacją, a niezbędny jest jeszcze kontakt telefoniczny. Dopiero w ten sposób można zyskać pewność, że informacja została skutecznie przekazana.

W 2016 r. ze względu na prowadzenie prac przygotowawczych do wdrażania Lokalnej Strategii trudno jest ocenić kwestię współpracy mieszkańców z LGD. Jednak pracownicy Biura wskazali, że od początku nowego programowania unijnego duże jest zainteresowanie przedsiębiorców naborami ich projektów. Ze względu jednak na to, że projekty dla nich przewidziano dopiero w 2019 r., to pracownicy Biura tworzyli i tworzą bazę kontaktów do przedsiębiorców. Zainteresowanie mieszkańców (nie reprezentujących żadnych podmiotów) jest natomiast mniejsze, zwykle najbardziej aktywizują się, kiedy pojawiają się różnego rodzaju warsztaty.

Pracownicy Biura również mniej optymistycznie podchodzą do możliwości realizacji i osiągnięcia celów oraz wskaźników Lokalnej Strategii Rozwoju. Największym problemem są zmiany w prawie krajowym, głównie rozporządzeniach. Projekty Stowarzyszenia są realizowane na bazie własnych procedur, które jednak muszą być aktualizowane zgodnie ze zmianami w prawie. Rozpoczęcie naborów

zaplanowano właśnie na 2016 r., jednak w związku ze zmianami w ustawie o stowarzyszeniach, rozporządzeniu dotyczącym Lokalnych Strategii Rozwoju i innych dokumentach Stowarzyszenie musiało najpierw wprowadzić zmiany we własnej strukturze i systemie działania, następnie musiały one zostać zaakceptowane przez Walne Zebranie/Zarząd, zaś na koniec uzyskać akceptację Urzędu Marszałkowskiego. Procedury są więc bardzo długotrwałe i nie pozwoliły na działanie w ewaluowanym roku.

Z kontaktów pracowników Biura z mieszkańcami wynika, że dla nich największy problem stanowią procedury i czas. Oceniają oni bowiem, że nakład pracy na stworzenie wniosku i liczba dokumentów, które trzeba w tym celu wypełnić, są niewspółmierne i nieproporcjonalne do środków, o które aplikują. Sami pracownicy wskazują, że potencjalni grantobiorcy często odkładają złożenie projektów na ostatnią chwilę, co stanowi największy problem w sytuacji, gdy niezbędne jest wprowadzenie poprawek do składanego projektu. Zdarzają się również przypadki, gdy nie korzystają z możliwości konsultacji swoich projektów i składanych wniosków z pracownikami Biura, co generuje pretensje zwłaszcza, gdy w projekcie zostanie znaleziony jakiś błąd.

Za najtrudniejsze do realizacji pracownicy uznają projekty, w których uczestniczą różne Lokalne Grupy Działania. Jest to spore zagrożenie z punktu widzenia realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju, bowiem do dokumentu tego zostały wpisane konkretne projekty. Bezpieczniejsze byłyby zapisy mówiące ogólnie o "projektach współpracy", bez wskazywania ich nazw i zakresów. Jednym z takich projektów jest "Młodzieżowa Akademia Współpracy" - już występują trudności w porozumieniu z partnerami (tym bardziej, że są to stowarzyszenia z innego województwa), a dodatkowy problem stanowi reforma edukacji (ze względu na wygaszanie gimnazjów, których uczniowie stanowili grupę docelową projektu). Kolejne zagrożenie dotyczy projektów grantowych, bowiem urzędy marszałkowskie nie posiadają kart weryfikacji. Poza tym problemem formalnym istnieje niebezpieczeństwo wynikające z długotrwałych procedur ich weryfikacji (około trzech miesięcy z możliwością wydłużenia tego terminu w razie konieczności wprowadzenia poprawek). Inna obawa dotyczy samych grantobiorców, od których na etapie podpisywania umowy na realizację projektu wymagane będą weksle.

Pracownicy podejrzewają, że część osób aplikujących o projekty nie ma świadomości istnienia zabezpieczeń w formie weksli. Fakt ten może spowodować wycofanie się wnioskodawcy z realizacji projektu

W zakresie osiągnięcia zaplanowanych wskaźników największe zagrożenie występuje przy infrastrukturze turystycznej, kulturalnej i budowie dróg. W 2016 r. zaplanowano składanie wniosków przez gminy, jednak żaden wniosek nie wpłynął, a ponowne rozpisanie konkursu wymaga uaktualnienia dokumentacji związanej z naborem, która musi być następnie zaakceptowana przez Urząd Marszałkowski. Największe niebezpieczeństwo pracownicy dostrzegają w realizacji projektów zaplanowanych na 2017 rok.

IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Przeprowadzone badania pozwoliły na wysunięcie kilku najważniejszych wniosków oraz określenie sugestii i rekomendacji, które mogą pomóc Lokalnej Grupie Działania „Szanse Bezdroży...” we właściwej realizacji programu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.

Pozytywna ocena funkcjonowania LGD dokonana przez respondentów w trakcie przeprowadzonych badań potwierdza wysokie kompetencje i zaangażowanie osób odpowiedzialnych za wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju.

Dotychczasowe realizowane przez LGD działania w ramach poprzedniej perspektywy finansowej były dobrą platformą współpracy i wymiany wspólnych doświadczeń i oczekiwań społeczności lokalnej względem władz samorządowych oraz ważnym momentem dla wypracowania dobrego wizerunku Stowarzyszenia.

Pozytywny wydaje się aktywny udział w realizacji Strategii przedstawicieli trzech sektorów uczestniczących w rozwoju regionu: publicznego, społecznego i ekonomicznego. Dotyczy on nie tylko ich obecności na liście członków LGD oraz w strukturach Rady LGD. Analiza stopnia osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu nie wskazuje na ryzyko nieosiągnięcia zakładanych efektów - poza przypadkiem wskaźników dotyczących infrastruktury turystycznej, kulturalnej i budowy dróg, dla których płatność końcowa musi zostać zrealizowana do końca roku 2018, a dla których konkurs zaplanowano na pierwszą połowę 2017 roku.

Wskazane w raporcie problemy formalno - administracyjne związane ze zmianą interpretacji wytycznych, pojawieniem się nowych ustaleń na szczeblu krajowym i regionalnym stanowią pewien problem dla LGD, który część swoich sił musi poświęcić na dostosowywanie się do tych zmian, zamiast realizować właściwy cel, tj. promowanie regionu i aktywizacja mieszkańców na rzecz poprawy jakości życia.

Badanie będące przedmiotem niniejszego raportu zgodnie z jego założeniem ma pozwolić na obiektywną ocenę oraz umożliwić eliminację ewentualnych błędów i barier we wdrażaniu LSR. Przedstawione poniżej rekomendacje wynikają z doświadczenia zespołu badawczego w realizacji zadań w ramach wdrażania

Strategii, a także w ramach wdrażania działań opartych na korzystaniu ze wsparcia finansowego Funduszy Unijnych.

W opinii autorów raportu harmonogram naborów oraz zaplanowanych działań został dobrze zaplanowany. Pozwoli on bowiem odpowiednio rozłożyć nakład pracy pracownikom Biura LGD, a przede wszystkim nie będzie powodował chaosu informacyjnego wśród mieszkańców. Należy zwrócić jedynie uwagę na fakt, by ze względu na większą koncentrację działań z pierwszej połowie 2017 r. żadna kluczowa informacja dotycząca planowanych naborów i działań nie została pominięta. W tym celu zasadnym wydaje się prowadzenie pewnego cyklu informacyjnego np. w portalach społecznościowych. Powtarzalność informacji pozwoli zminimalizowania ryzyka zdezaktualizowania się ważnych informacji.

Niezbędnym będzie oczywiście dalsze stałe monitorowanie elementów funkcjonowania i wdrażania w celu sprawnego reagowania na zmiany wynikające z sytuacji niezależnych organów zarządzania i Biura LGD – zmieniające się przepisy prawa, zmiany wytycznych Urzędu Marszałkowskiego itp. Pracownicy Biura spełniają swoje obowiązki w tym zakresie bardzo dobrze. Informują mieszkańców o wszystkich zmianach zapisów w LSR, a przede wszystkim o działaniach związanych z planowanymi konkursami. Fakt ten potwierdziły wyniki ankiet przeprowadzonych z mieszkańcami, w tym osobami korzystającymi z doradztwa Biura LGD.

W opinii autorów raportu wybór stosowanych kryteriów i procedur wyboru operacji w ramach naborów zaplanowanych na 2017 r. jest adekwatny do wskazań wynikających z diagnozy oraz koresponduje z zakładanymi celami i oczekiwanymi efektami realizacji LSR. Pozytywnie ocenia się weryfikację przez pracowników Biura LGD powyższych w oparciu o zmieniające się okoliczności organizacji konkursów, zmianę wytycznych i przepisów, a przede wszystkim w oparciu o partycypację mieszkańców gmin powiatu Goleniowskiego.

Autorzy raportu mają świadomość, że najbliższe półrocze będzie szczególnie istotne dla realizacji LSR. Planowane jest bowiem realizowanie szeregu operacji, które w pierwotnej wersji LSR zaplanowane były na 2016 r., ale ze względu na ograniczenia formalne, musiały zostać przeniesione na rok 2017. Tym samym intensywność działań wzrośnie i w stosunkowo krótkim czasie nastąpi znaczący „skok” we wdrażaniu LSR.

Autorzy raportu rekomendują, by zwracane ankiety dotyczące zadowolenia z udzielonego doradztwa były przez pracowników opisywane poprzez dodanie informacji o miesiącu i roku udzielonego wsparcia. Zapewni to nadal zachowanie anonimowości ankiety, pozwoli jednak na uporządkowanie informacji i zmniejszenie ryzyka zdublowania ankiety podczas kolejnych zaplanowanych ewaluacji.

W opinii autorów raportu zasadnym jest przeformułowanie ostatniego pytania ankiety zadowolenia z udzielonego wsparcia. Dotyczy ono skłonności respondentów do wyrażania pozytywnej i negatywnej opinii nt. Stowarzyszenia. Dość niejasne są natomiast odpowiedzi udzielane na pytanie o wygłaszanie negatywnych opinii, bowiem osoby, które zadeklarowały swoją chęć do pozytywnego wypowiedzania się zaznaczały też odpowiedź o gotowości do negatywnego opiniowania działalności Stowarzyszenia. Zasadnym byłoby ograniczenie treści pytania wyłącznie do pozytywnej oceny uwzględniającej odpowiedzi w dotychczasowej skali.

BIBLIOGRAFIA/ŹRÓDŁA

Bielecka K., Paprzycki M., Piasecki Z., 1979, „Ocena stosowalności wybranych metod ilościowych w typologii rolnictwa”, Polska Akademia Nauk, Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej, 2012, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa

Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego

SPIS RYCIN

Rys. 1. Struktura budżetu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju w podziale na cele.	14
Rys. 2. Liczba odpowiedzi "bardzo wysoka" w zakresie oceny oczekiwań standardów jakości oferty dowolnej lokalnej grupy działania.....	17
Rys. 3 Liczba odpowiedzi "bardzo wysoka" w zakresie oceny jakości oferty Stowarzyszenia "Szanse Bezdroży Gminy Powiatu Goleniowskiego".....	19
Rys. 4. Rozkład odpowiedzi na pytanie o źródła pozyskiwania informacji o działalności Stowarzyszenia "Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego".....	20
Rys. 5. Zestawienie ocen działalności promocyjno-informacyjnej Stowarzyszenia "Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego".....	21
Rys. 6. Zestawienie odpowiedzi na pytanie ankietowe dotyczące znaczenia poszczególnych celów szczegółowych Lokalnej Strategii Rozwoju dla rozwoju regionu.....	23
Rys. 7. Zestawienie odpowiedzi na pytanie dot. oceny wpływu zaproponowanych w LSR zadań na rozwój lokalny oraz realizacji potrzeb mieszkańców.....	25
Rys. 8. Zestawienie odpowiedzi na pytanie o ocenę pierwszego etapu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.....	26

SPIS TABEL

Tab. 1. Stopień realizacji wskaźników produktu i rezultatu w ramach celu 1	15